

Checklist bij de richtlijn Problematische gehechtheid

Over deze checklist

Deze checklist geeft drie stappen waarmee je kan onderzoeken of er problemen zijn met gehechtheid. Hoe verder je komt, hoe meer deskundigheid nodig is.

Ga [hier](#) direct naar het onderwerp van de richtlijn.

5 typen Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming

Basisrichtlijn

Opgroeien en ontwikkeling

Gezin en omgeving

Ontwikkelingsproblemen

Hulpproces en hulpvorm

Drie stappen bij screening en diagnostiek van problematische gehechtheid

STAP 1.

Wees alert op gehechtheid (uit te voeren door alle jeugdprofessionals)

Kijk of het kind zich op z'n gemak voelt bij de personen aan wie het gehecht is.

- Voelt het zich veilig bij de ouder/verzorger?
- Laat het zich troosten of helpen?
- Luistert het meestal naar deze volwassene?
- Hebben ze samen plezier?

STAP 2.

Bij vermoeden van een problematische gehechtheidsrelatie: doe een korte screening, of laat deze doen (uit te voeren door een gedragswetenschapper, samen met een jeugd- of gezinsprofessional)

Voer een gesprek met ouders en kind over de voorgeschiedenis. Let op:

- Zijn er aanwijzingen voor verwaarlozing, mishandeling, of het negeren van basale fysieke en emotionele behoeften van het kind?
- Is Veilig Thuis betrokken (geweest) bij het gezin, of zijn er juridische maatregelen aan de orde?
- Zijn er wisselingen van ouders/verzorgers geweest?
- Is er sprake van een uithuisplaatsing op jonge leeftijd?
- Heeft het kind ingrijpende gebeurtenissen meegemaakt?

Gebruik hiervoor:

- een beknopt instrument voor gehechtheid (Lijst Signalen van Verstoord Gehechtheidsgedrag, de AISI of diens opvolger de ARI-CP).
- een vragenlijst om gedrags- en emotionele problemen te verkennen (bijv. CBCL/ TRF/YSR of de Vragenlijst over Ontwikkeling en Gedrag).

De gedragswetenschapper en de jeugd- en gezinsprofessional ronden samen de screening af.

- Wordt het vermoeden bevestigd? Ga dan naar stap 3.
- Wordt het vermoeden niet bevestigd? Dan beoordeelt de gedragswetenschapper of aanvullend onderzoek nodig is.

Altijd screenen bij:

- mishandeling, verwaarlozing of geweld in een gezin
- psychiatrische problemen bij ouders
- ontwikkelingsstoornis of verstandelijke beperking
- adoptiekind of opgegroeid in pleeggezin
- gedragsproblemen bij het kind
- Instabiliteit in de opvoedsituatie

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

Over deze checklist

Deze checklist geeft drie stappen waarmee je kan onderzoeken of er problemen zijn met gehechtheid. Hoe verder je komt, hoe meer deskundigheid nodig is.

Ga [hier](#) direct naar het onderwerp van de richtlijn.

5 typen Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming

Basisrichtlijn

Opgroeien en ontwikkeling

Gezin en omgeving

Ontwikkelingsproblemen

Hulpproces en hulpvorm

STAP 3.

Uitgebreid onderzoek bij aanwijzingen voor gehechtheidsproblemen

(uit te voeren door een gz-psycholoog, kinder- en jeugdpsycholoog NIP, orthopedagoog-generalist, of professional in de specialistische jeugdhulp. Vanwege de specifieke kwalificaties die vereist zijn om de verschillende instrumenten af te nemen en de uitkomsten te interpreteren).

- Breng in een gesprek met ouders de gehechtheidsontwikkeling van het kind nauwkeuriger in kaart.
- Gebruik klinische instrumenten om beter zicht te krijgen op de gehechtheidsontwikkeling.
Bij ouders:
 - Disturbances of Attachment Interview (DAI)
 - Parent Development Interview (PDI)
 - Working Model of Child Interview (WMI)Bij het kind:
 - Attachment Story Completion Task (ASCT)
 - Child Attachment Interview (CAI)
 - Klinische Observatie van Gehechtheid (COA)
- De gedragswetenschapper en de jeugd- en gezinsprofessional bekijken en beoordelen video-opnamen van interacties tussen kind en de volwassene aan wie het kind problematisch gehecht is (bijv. met de Emotional Availability Scales).
- Op basis van alle informatie bepaalt de gedragswetenschapper welke behandeling nodig is. Bij ernstige problemen wordt verwezen naar een gz-psycholoog, kinder- en jeugdpsycholoog NIP of orthopedagoog-generalist met relevante scholing in gehechtheidsproblematiek. Beoordeel ook of er sprake is van een hechtingsstoornis (DSM—5) en eventuele andere problemen (comorbiditeit).

Richtlijnen Jeugdhulp
en Jeugdbescherming